

практичний посібник. Харків. Нац. ун-т внутр. справ. 2005. 319 с.

4. Степаненко В.В., Вайда Т.С. Інтелектуальний компонент стійкого психоемоційного стану поліцейського до дії зовнішніх небезпек як умова вдосконалення службової підготовки / Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України. Харків, 2019

Лиходєд Денис Юрійович,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Наточій Анатолій Дмитрович,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РОЗВИТОК ДОСВІДУ В ПРАВИЛЬНОМУ ПРИЦІЛЮВАННІ

Прицілювання при стрільбі може бути монокулярним або біокулярним. Монокулярне прицілювання полягає в тому, що особа яка стріляє цілиться одним оком. Більшість викладачів (керівників стрільб) в початковий період навчання рекомендують використовувати даний спосіб прицілювання. Його перевага полягає в тому, що під час прицілювання відсутня порушення корекції очей (накладення зорових осей обох очей один на одного). Мішень при цьому сприймається чітко. Однак зусилля які покладаються на це можуть послаблювати ступінь концентрації і привести в напругу м'язи обличчя, що деяким стрільцям дається важко і постійно відволікає їх.

При біокулярному прицілюванні стрілець друге око не закриває, але прицілювання все одно здійснюється одним ведучим оком. В цьому випадку не страждає чіткість зору і стрілець має більший кут огляду, ніж при прицілюванні одним оком. Щоб навчитися цілитися біокулярним способом, необхідно багато і регулярно тренуватися. Під час біокулярному прицілюванню легше контролювати правильність прицілювання, зберігається хороша координація рухів, та стрілець продовжує спостерігати за навколишнім оточенням. [1, с. 160].

Основні труднощі при будь-якому прицілюванні полягає в тому, що при навчанні доведеться контролювати мушку, цілик з прорізом і мішень, а чітко сфокусованим може бути тільки один з предметів. Чим раніше стрілець

це зрозуміє, тим точніше буде вражати мішень.

Як показує багаторічний досвід викладання, найважливіше при готуванні пострілу зосередити увагу на прицільному пристосуванні, а не на мішені. Тому необхідно ще раз нагадати, що процес прицілювання розбивається на два етапи: грубе прицілювання і точне прицілювання. Стрілець фокусує погляд на прицільний пристосуванні і контролює рівну мушку до моменту вильоту кулі з каналу ствола. [2, с. 21]. Стрілець при пострілі повинен зосередити свою увагу на утриманні пістолета з рівною мушкою і на збереженні плавності спуску незалежно від коливань, не можна одночасно бачити з однаковою виразністю і проріз, і мушку, і мішень. У кожен момент тільки один з цих трьох різно віддалених предметів буде видно цілком добре. Націлюючись, стрілок встановлює на одній лінії цілик, мушку і точку прицілювання. При цьому мушка повинна бути посередині прорізі цілика, а її вершина на одному рівні з плічками. Такий стан мушки називається рівною мушкою.

Методику початкового навчання прицільного пострілу умовно можна розділити на два етапи. На першому відбуваються ознайомлення з правилами стрільби, розучування необхідних дій зі зброєю по прицілюванню. Мета - засвоїти основи техніки виконання прицільного пострілу і домогтися влучень у мішень взагалі. Для цього потрібно: 1) створити загальне уявлення про прицільний постріл; 2) вивчити елементи пострілу; 3) не допустити або відразу ж усунути неправильні дії в елементах пострілу під час його виробництва. Після освоєння першого етапу можна переходити до другого етапу, коли стрілянина буде вестися в певний район мішені (район прицілювання). На цьому етапі йде вдосконалення досвіду в прицільній стрільби. [4, с. 576].

Більшість помилок, допускаються стрілками, відбувається внаслідок їх поспіху при готуванні пострілу або, навпаки, певною загальмованості. Викладачеві (керівнику стрільб) на перших заняттях важливо контролювати дії того, хто знаходиться на вогневому рубежі, постійно нагадувати про необхідність здійснення правильного прицілювання, так як стрільці прагнуть якомога швидше взяти пістолет, побачити мішень, вистрілити і вразити її. При цьому найбільш часто допускаються такі помилки:

1. Підловлювання точки прицілювання. У завершальній фазі пострілу стріляє намагається «підловити» потрібний момент і вистрілити в найбільш правильну мить, забуваючи про необхідність утримання зброї плечем і кістю руки.

2. Боязнь пострілу. Всі початківці стрілки переживали цю помилку. Вона відволікає від правильного прицілювання внаслідок сильного нервового напруження. Створюється враження, що час йде дуже повільно, тому прискорюється натиск на спусковий гачок в кінцевій фазі пострілу.

3. Припинення прицілювання до пострілу. Під час здійснення пострілу навчається перемикає увагу з мушки на спуск і припиняє прицілювання раніше, ніж відбудеться постріл. При цьому стрілець бачить лише образ

мушки в своїй пам'яті.

4. Занадто довге прицілювання. Виникає при занадто тривалому прицілюванні, очей стріляючого швидше втомлюється і гірше розрізняє положення мушки щодо мішені. Через 12-15 секунд після початку прицілювання очей перестає помічати неточності в прицілюванні. На цю помилку вказують зміщені у верхню частину мішені пробоїни.

5. Звалювання зброї. При звалюванні зброї кулі відхиляються в ту сторону, куди звалено зброю. Про звалюванні треба пам'ятати і не допускати його. [3, с. 64].

Знання помилок при прицілюванні дозволяє стрільцю і викладачеві (керівнику стрільб) проводити роботу по їх недопущенню, однак не у всіх це виходить, що можна пояснити слабкими знаннями теорії прицільної стрільби, поспіхом, особистої недисциплінованістю, відсутністю тренувань зі зброєю «вхолосту», недостатньою увагою викладача (керівника стрільб) до навчання стрільців.

---

1. Глущенко В. Ф., Безносок Л. В., Колоколов А. О., Мовчан А. В. та ін. Вогнева підготовка. Навчальний посібник.: Бібліотека співробітника МВС, Вінниця, "ДТП" – 1998. – 160 с.

2. Пятков В.Т. Підготовка найсильніших стрільців України до ігор XXVII Олімпіади.: Методичні рекомендації. – К.: ДНДІФКіС, 1999. – 21 с.

3. Клизбаєва В. А. Помилки, допущені під час прицілюванні // Вісник Уфимського юридичного інституту МВС Росії.2014. № 3. С. 62-65

4. Потапов А. А. Прийоми стрільби з пістолета: практика СМЕРШу. М., 2001. 576 с.

Радельчук Крістіна Олександрівна,

курсант

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Гіденко Євген Сергійович,

викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ПОЛЩЕЙСЬКОГО ДО ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ ПРАВОПОРУШНИКАМИ

На сучасному етапі створення суспільства проблема ненасильницьких засобів вирішення конфліктних ситуацій стає все більш актуальною. Це питання є особливо важливим для правоохоронних органів, діяльність яких часто пов'язана з конфліктними ситуаціями, що впливають з службових